

**ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОПОРЯДКУ ТА
ПРОТИДІ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ ТА
У СВІТІ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ
ВИРІШЕННЯ**

Матеріали I Міжнародної науково-практичної
конференції
м. Дніпро, 17 червня 2021 року

Дніпровський гуманітарний університет

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОПОРЯДКУ ТА ПРОТИДІЇ
ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ ТА У СВІТІ: ПРОБЛЕМИ
ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ**

*Матеріали
I Міжнародної науково-практичної конференції
17 червня 2021 року*

Дніпро
2021

УДК 34
3-12

Рекомендовано до друку Вченою радою Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет» 24 червня 2021 р. (протокол № 11)

3-12 Забезпечення правопорядку та протидії злочинності в Україні та у світі: проблеми та шляхи їх вирішення : матер. І Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 17 черв. 2021 р.). Дніпро : ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2021. 266 с.

Збірник конференції містить матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції «Забезпечення правопорядку та протидії злочинності в Україні та у світі: проблеми та шляхи їх вирішення» (17.06.2021), у роботі якої взяли участь представники закладів вищої освіти, наукових установ, правоохоронних органів, суду, недержавних установ України та зарубіжних країн.

Матеріали науково-практичної конференції надруковані в авторській редакції.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

докт. юрид. наук, доц. **Олег КИРИЧЕНКО** (голова); канд. юрид. наук, доц. **Тетяна АЛФЬОРОВА** (заст. голови); канд. юрид. наук **Сергій ДУБОВ**; канд. юрид. наук, доцент **Тетяна ЛЕЖНЄВА**; **Андрій МІРОШНИК** (секретар); докт. юрид. наук **Сергій ПЕНЬКОВ**; докт. юрид. наук, доц. **Микола ПОТІП**; канд. юрид. наук, старший науковий співробітник **Олександр ШАМАРА**.

© ВНПЗ ДГУ, 2021
© Автори, 2021

ЗМІСТ

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОПОРЯДКУ ТА ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ ТА У СВІТІ

Кириченко О.В.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ
ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ.....12

Батиргарєєва В.С.

КОНТРОЛЬ ТА ЗАСТОСУВАННЯ САНКЦІЙ
ЯК ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЗАПОБІГАННЯ
ДОРОЖНЬОМУ ТРАВМАТИЗМУ В УКРАЇНІ.....17

Колесник В.А.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ В ІНФОРМАЦІЙНІ СФЕРІ.....20

Кузик В.В.

УМОВИ ЕФЕКТИВНОСТІ
ЗАПОБІГАННЯ НАРКОЗЛОЧИННОСТІ.....24

Куц В.М.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВОВОГО
РЕАГУВАННЯ НА ВЧИНЕННЯ
КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ.....27

Пеньков С.В.

ЗАСТОСУВАННЯ ІЛР-МОДЕЛІ В
ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....30

Стояцька Г.М.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СПРИЙНЯТТЯ
МЕХАНІЗМІВ ПЕРЕХІДНОГО ПРАВОСУДДЯ.....33

Татарінов В.І.

ПРИВАТНЕ ПРАВО ТА НАПРЯМКИ ЙОГО
ВПЛИВУ НА СУЧАСНИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРАВОПОРЯДОК.....35

Христов О.Л.

РОЛЬ, МІСЦЕ ТА ЗНАЧЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ
ГРОМАДСЬКОСТІ ПІДРОЗДІЛАМИ КРИМІНАЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ ПІД ЧАС ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ.....41

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВОПОРЯДКУ ТА ПРОТИДІ ЗЛОЧИННОСТІ

Адриан Вашко УГОЛОВНЫЙ ПРОЦЕСС В СЛОВАЦКОЙ РЕСПУБЛИКЕ - ИНФОРМАЦИИ КРИМИНАЛЬНОЙ РАЗВЕДКИ.....	47
Кайназарова Дарига Болатовна Калиев Аскар Абужанович ИСПОЛЬЗОВАНИЕ НЕОФИЦИАЛЬНЫХ СПОСОБОВ СБОРА И ОБМЕНА ИНФОРМАЦИЕЙ, В ЦЕЛЯХ ВЫЯВЛЕНИЯ И РАСКРЫТИЯ ПРЕСТУПЛЕНИЙ.....	52
Koba Chikhladze VICTIM OF TRAFFICKING IN CRIMINAL PROCEDURE.....	58
София Пилат ВАНДАЛИЗМ В УГОЛОВНЫХ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВАХ СТРАН ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА.....	62
Юрий Одажиу Артем Пилат ИССЛЕДОВАНИЯ ЗАКЛЮЧЕНИЯ ЭКСПЕРТА В РАМКАХ СУДЕБНОГО СЛЕДСТВИЯ.....	66
Рафиг Ислам оглы Наджафгулиев АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВЫЕ СРЕДСТВА ОБЕСПЕЧЕНИЯ ОБЩЕСТВЕННОГО ПОРЯДКА В АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКЕ.....	70
Авдєєва Г.К. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ОЦІНКИ ВИСНОВКУ ЕКСПЕРТА ЯК ДЖЕРЕЛА ДОКАЗІВ.....	73
Ємець Л.О. Шило М.А ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА.....	77
Кириченко Ю.В. Давлєтова Г.В. КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ОBOB'ЯЗКУ БАТЬКІВ	

УТРИМУВАТИ СВОЇХ НЕПОВНОЛІТНІХ ДІТЕЙ
В УКРАЇНІ ТА ДЕРЖАВАХ КОНТИНЕНТАЛЬНОЇ ЄВРОПИ.....80

Лабенська Л.Л.

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ В МЕХАНІЗМІ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРЧИХ ПРАВ ГРОМАДЯН.....83

Орлова О.О.

Артеменко Д.С.

ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ: ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН.....85

Сахарова К.О.

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ДОСВІДУ СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ
АМЕРИКИ ЩОДО ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ,
СКОЄНИМ ПРОТИ ДІТЕЙ.....88

Тімочкін М.В.

ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ
ЛЮДИНИ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПРОВОКАЦІЇ
ДО ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ 91

Ярошевська Т.В.

Стеценко К.О.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У
БОРОТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ 94

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ, КРИМІНОЛОГІЧНІ, КРИМІНАЛЬНО- ПРОЦЕСУАЛЬНІ, КРИМІНАЛІСТИЧНІ ТА ОПЕРАТИВНО- РОЗШУКОВІ АСПЕКТИ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Вакуленко А.Е.

ФОРМИ СПРИЯННЯ ГРОМАДЯН ОПЕРАТИВНИМ
ПІДРОЗДІЛАМ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ
ПІД ЧАС ПРОТИДІЇ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ.....98

Давидюк В.М.

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВІ АСПЕКТИ
ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ
ПІДРОЗДІЛАМИ БЮРО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....101

Демиденко С.М.

СУТНІСТЬ НЕГЛАСНОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС
ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ТА
СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ.....105

Derkach L.M. PSYCHOLOGICAL APPROACHES TO CRIMINAL BEHAVIOR AND GLOBAL CRIME TRENDS DURING COVID-19.....	109
Дубов С.М. Дубова А.С. БЕЗПЕКА ІНОЗЕМЦІВ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОТИДІЯ ЗЛОЧИННОСТІ.....	112
Гончаренко О.О. СУЧАСНИЙ СТАН НАУКОВОЇ РОЗРОБЛЕНОСТІ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ПРОТИДІЇ РОЗБОЯМ ПІДРОЗДІЛАМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ.....	115
Голіна В.В. ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ДОРОЖНЬОГО РУХУ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА МОЖЛИВОСТІ ЗАПОБІГАННЯ.....	118
Євтєєва Д.П. Борисов В.І. ДО ПИТАННЯ ПРО СУБ'ЄКТИВНУ СТОРОНУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 325 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....	122
Капустник В.В. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВИХ ЗАХОДІВ, ЯКІ ПОТРЕБУЮТЬ РІШЕННЯ ПРОКУРОРА.....	124
Кисельова М.С. ПРО РЕМЕНІ БЕЗПЕКИ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ І КРИМІНОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	126
Клімов Б.В. СЛІДОВА КАРТИНА ХУЛІГАНСТВА, ВЧИНЕНОГО ФУТБОЛЬНИМИ ВБОЛІВАЛЬНИКАМИ.....	129
Кравцова Л.Ю. ОКРЕМІ АСПЕКТИ УЧАСТІ ІНШОЇ ОСОБИ ПРАВА ЧИ ЗАКОННІ ІНТЕРЕСИ ЯКОЇ ОБМЕЖУЮТЬСЯ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ В ПРОЦЕСІ	

ДОКАЗУВАННЯ В КРИМІНАЛЬНОМУ
ПРОВАДЖЕННІ УКРАЇНИ.....131

Кnyzhenko O.

Shamara O.

INEVITABILITY OF CRIMINAL LEGAL RESPONSE
TO FORMATION OF TERRORIST ORGANIZATIONS AND
IT'S ASSISTANCE: ON MATERIALS OF JUDICIAL
PRACTICE OF UKRAINE.....133

Копотун І.М.

Рудик М.М.

ВИНИКНЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ ПОДІЙ КРИМІНАЛЬНОГО
ХАРАКТЕРУ У КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧИХ УСТАНОВАХ.....141

Кузьменко В.В.

ФИЛОСОФСКО-ПРАВОВОЙ, ПСИХОЛОГИЧЕСКИЙ И
ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ АСПЕКТЫ РОМАНА
«ПРЕСТУПЛЕНИЕ И НАКАЗАНИЕ».....145

Кушніренко П.Б.

ПРАВОВА НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ НАСЛІДКІВ СКАСУВАННЯ
ВИЗНАННЯ ОСОБИ НЕДІЄЗДАТНОЮ В СУДОВИХ
ПСИХОЛОГІЧНИХ ЕКСПЕРТИЗАХ:
МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ЗЛОВЖИВАННЯ.....153

Лисенко В.В.

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗШУКОВОЇ РОБОТИ.....156

Літун О.О.

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ
«РОЗШУКУ ДИТИНИ, ЯКА ЗНИКЛА БЕЗВІСТИ».....159

Матюшкова Т.П.

Грубнік А.В.

ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ПРИ ОБСТЕЖЕННІ
ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ.....163

Мирошниченко В.О.

Гавриш О.С.

РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА
ЯК ЧИННИК ПОШИРЕННЯ ЗЛОЧИНІВ
У СФЕРІ КІБЕРСПОРТУ.....166

Мирошниченко В.О.

Терещенко І.С.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В
ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....169

Негодченко В.О.

Зікрата О.А.

ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
ЗА ПОРУШЕННЯ НЕДОТОРКАНОСТІ
ПРИВАТНОГО ЖИТТЯ.....171

Негода А.С.

ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИНАМ У СФЕРІ
ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ.....174

Недов С.Л.

ПРО ОСНОВНИЙ І ДОДАТКОВІ БЕЗПОСЕРЕДНІ
ОБ'ЄКТИ В КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕННЯХ
З ПОХІДНИМИ НАСЛІДКАМИ.....176

Нецька Л.С.

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ І
ТРЕНІНГОВИЙ ЦЕНТР ПРОКУРОРІВ УКРАЇНИ
ЯК ЮРИДИЧНІ ОСОБИ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА.....180

Никифорова О.А.

Волошин Я.О.

ТАКТИКА БАЗОВИХ ДІЙ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УКРАЇНИ НА МІСЦІ ПОДІЇ.....184

Пиріг І.В.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗБИРАННЯ ТА
ДОСЛІДЖЕННЯ ДОКАЗІВ НА ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ.....186

Приполов І.І.

Осуховський Р.В.

ПРАВОВІ ОСНОВИ ТА ЗМІСТ ВІДОМЧОГО
КОНТРОЛЮ КЕРІВНИКА ПІДРОЗДІЛУ ПОЛІЦІЇ
ЗА РЕАЛІЗАЦІЄЮ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ
ПРАЦІВНИКОМ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....189

Сезонов В.С.

АСПЕКТИ ПРАВОВИХ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНИХ
ЗАСАД ЗБИРАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ
ЕЛЕКТРОННИХ ДОКУМЕНТІВ ЯК ДЖЕРЕЛ ДОКАЗІВ.....193

Сліпченко В.І.

ПОРЯДОК ДОСЛІДЖЕННЯ ДОКАЗІВ ПІД ЧАС
СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ ЗА УМОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ
ЗМАГАЛЬНОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 196

Скок О.С.

Шевченко Т.В.

АНАЛІЗ СТАНУ ТА РІВНЯ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОЇ
ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ.....202

Стащак М.В.

Шендрик В.В.

СУЧАСНА МОДЕЛЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ
ОПЕРАТИВНОГО ПОШУКУ ПЕРВИННОЇ
ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПІДРОЗДІЛАМИ
КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ.....206

Федченко В.М.

Туряк Х.Д.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАЛУЧЕННЯ СПЕЦІАЛІСТІВ ТА
ВИКОРИСТАННЯ ДАНИХ СУДОВОЇ ТРАСОЛОГІЇ ПРИ
РОЗСЛІДУВАННІ ДТП.....209

Хижняк Є.С.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ
ПРОФІЛАКТИКИ УМИСНИХ ВБИВСТВ
ПІДРОЗДІЛАМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ.....211

Хмеленко В.В.

ЩОДО ДЕЯКИХ СПЕЦІАЛЬНИХ ПРИНЦИПІВ
ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОГО ЗАПОБІГАННЯ
КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ 215

Христов О.Л.

Сароян Р.М.

ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ПІД ЧАС
ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ ПІДРОЗДІЛАМИ
КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ.....218

Христова Ю.В.

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБ'ЄКТИВНИХ ОЗНАК СКЛАДІВ
КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ
ПРАВОСУДДЯ: АРХАЇЗМ ТА СУЧАСНИЙ ВИМІР.....220

Чиж С.А.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ ОПЕРАТИВНОГО
ОБСЛУГОВУВАННЯ ПІДРОЗДІЛАМИ
КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
КУРОРТНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ СФЕРИ.....222

Шевелько В.М.

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО
РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ НЕГЛАСНИХ
ПОЗАШТАТНИХ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ
ОРГАНІВ ПІД ЧАС ПРОТИДІЇ
КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ.....225

Юхно О.О.

Заворіна М.А.

ШКІДЛИВИЙ ПРОГРАМНИЙ ЗАСІБ ЯК
ІНСТРУМЕНТ ВЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО
ПРАВОПОРУШЕННЯ.....228

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ТА ПРИВАТНОПРАВОВІ ВІДНОСИНИ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОПОРЯДКУ

Алфьорова Т.М.

Дзюба І.В.

ЩОДО ДОЦІЛЬНОСТІ ТА ПРАВОМІРНОСТІ
ІНСТИТУТУ ВИЗНАННЯ РОЗРВАННЯ ШЛЮБУ ФІКТИВНИМ.....230

Андрієвська Л.О.

РОЗУМНІ СТРОКИ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ В ЦИВІЛЬНОМУ
СУДОЧИНСТВІ: ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ.....233

Булгакова Ю.М.

ПРИНЦИП СПРАВЕДЛИВОСТІ У
ГОСПОДАРСЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ.....236

Гончарук В.В.

ОСОБЛИВОСТІ СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІ ПОЛЩЕЙСЬКИХ.....239

Лежнєва Т.М.

ІСТОРИЧНО МІНЛИВА ПРАВОВА ПРИРОДА
ВИПРОБУВАННЯ ПРИ ПРИЙНЯТТІ НА РОБОТУ ТА
ЇЇ СУЧАСНЕ РОЗУМІННЯ.....241

Логвиненко Б.О.

ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ
ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я.....245

Ranova S.

CURRENT STATE OF ROAD ACCIDENTS IN UKRAINE.....248

Поклонська О.Ю.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО
РЕЖИМУ ПРАЦІ ЗА ТРУДОВИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ.....250

Торяник В.М.

Дерій Л.О.

СИСТЕМА НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ УКРАЇНИ
В СФЕРІ ТУРИЗМУ ЯК СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ
ТУРИСТІВ НА ВНУТРІШНЬОДЕРЖАВНОМУ РІВНІ.....252

Уварова Н.В.

ПРОБЛЕМА СОБЛЮДЕНИЯ ПРАВ ПРЕДСТАВИТЕЛЕЙ ЛГБТ
СООБЩЕСТВА В ПРОИЗВОДСТВЕ ПО ДЕЛАМ ОБ
АДМИНИСТРАТИВНЫХ ПРАВОНАРУШЕНИЯХ.....256

Чабаненко М.М.

ДО ПОНЯТТЯ ЗЛОВЖИВАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИМИ
ПРАВАМИ У ЦИВІЛІСТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ.....259

Черноп'ятов С.В.

МНОЖИННІСТЬ ОСІБ НА СТОРОНІ РОБОТОДАВЦЯ
ЗА ТРУДОВИМ ПРАВОМ УКРАЇНИ.....262

Щербина В.І.

ЗАПОБІЖНІ ЗАХОДИ: САМОСТІЙНЕ ПРАВОВЕ
ЯВИЩЕ У ТРУДОВОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ.....266

Список використаної літератури:

1. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів: Закон України від 03.10.2017 № 2147-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 48. ст. 436.
2. Курс цивільного процесу підручник / за ред. В.В. Комарова. Харків: Право, 2011. 1352 с.
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 40-41, 42. ст. 492.
4. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 № 1798-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 6. ст. 56.
5. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35-36, № 37. ст. 446.

Черноп'ятов С.В.

доцент кафедри права

Дніпровського гуманітарного університету

кандидат юридичних наук

МНОЖИННІСТЬ ОСІБ НА СТОРОНІ РОБОТОДАВЦЯ ЗА ТРУДОВИМ ПРАВОМ УКРАЇНИ

В сучасній українській науці трудового права практично відсутні теоретичні розробки питання множинності осіб⁵. Натомість деякі напрацювання, в тому числі на рівні дисертаційних робіт, наявні в російській науці трудового права. Окремі натяки на зародження теорії множинності осіб в трудовому праві наявні також в радянській науці трудового права. Аби оцінити перспективність наукової розробки тематики множинності осіб в нашому трудовому праві слід передусім з'ясувати, чи наявний відповідний емпіричний матеріал, тобто чи впливають із позитивного права України випадки множинності, або ж дослідження наразі може бути лише умоглядним та спекулятивним, спрямованим на перспективу.

В свою чергу, для цього необхідно принаймні попередньо визначитись із змістом поняття множинності осіб. Слід зазначити, що російські вчені не вельми переймалися цим завданням у своїх розвідках, можливо, вважаючи множинність осіб самоочевидною. Так, один із засновників сучасної російської теорії множинності осіб М.М. Харітонов не надав цілісного поняття множинності осіб. Із його праць [1; 2; 3] можна синтезувати таке

---

⁵ Йдеться передусім про множинність осіб на стороні роботодавця в індивідуальних трудових відносинах, оскільки персональність та одноосібність працівника в індивідуальних трудових відносинах є загально визнаною та імперативно закріпленою в трудовому законодавстві. Далі множинністю осіб називатимемо саме множинність осіб на стороні роботодавця в індивідуальних трудових відносинах.

його бачення множинності: наявність у єдиному трудовому правовідношенні двох або більше осіб, кожна з яких має всі («паралельна множинність») або частину («розщеплена множинність») прав та обов'язків роботодавця, і які протистоять одному працівникові. Інший дослідник, А.А. Хаваяшхов, взагалі використовує для кваліфікації множинності осіб радше економіко-управлінські, аніж правові, критерії – критерій контролю, критерій афілійованості юридичних осіб тощо [4, с. 63–89]. Решта фактично ототожнювали множинність осіб із феноменом «зайомної праці» [5; 6].

Тож необхідно спочатку сформулювати істотні ознаки множинності осіб.

1. *Єдність правовідношення.* По-перше, множинність очевидно може мати місце лише у межах одного конкретного трудового правовідношення. Інакше маємо не множинність осіб, а множинність правовідносин, в яких множинність осіб може бути як наявна, так і відсутня. У зв'язку із цим не обтяжені множинністю осіб, наприклад, правовідносини щодо роботи за сумісництвом у різних роботодавців.
2. *Одночасна наявність на стороні роботодавця кількох осіб (суб'єктів), кожній з яких в тій чи іншій мірі належать права і обов'язки роботодавця у трудовому правовідношенні.*
3. *Достатньо самостійний характер* таких суб'єктів. Для множинності недостатньо наявності будь-яких двох осіб на стороні роботодавця. Ці особи мають бути самостійними суб'єктами права. При цьому індивідуальна правосуб'єктність повинна мати трудо-правовий характер та не бути похідною від правосуб'єктності інших осіб (передусім – «основного роботодавця»). Так, наприклад, роботодавцем у трудових правовідносинах є юридична особа. Зрозуміло, що права і обов'язки від імені особи здійснюють її органи та посадові особи. Наприклад, загальні збори уповноважені керівнику та заступнику керівника надано повноваження укладати та припиняти трудові договори, керівникам структурних підрозділів – притягувати до дисциплінарної відповідальності, атестаційній комісії – проводити атестацію тощо. Однак множинність осіб в даному випадку не виникає – адже всі перелічені особи, хоча самі по собі мають певну правосуб'єктність (наприклад, є органами управління юридичної особи, фізичними особами та/або працівниками), не мають власної, непохідної, іманентної правосуб'єктності роботодавця. Їх повноваження у трудових правовідносинах є похідними (делегованими) від єдиного роботодавця – юридичної особи, яка в особі цих суб'єктів бере участь у трудових правовідносинах. Тому, наприклад, загальні збори учасників ТОВ, призначаючи директора ТОВ, не є співроботодавцями; множинності осіб не виникає. Те саме стосується інших випадків представництва роботодавця у трудових правовідносинах.

Таким чином, можна зробити висновок, що множинність осіб на стороні роботодавця – це характеристика суб'єктного складу одиничного індивідуального трудового правовідношення, яка передбачає належність всіх або частини прав і обов'язків роботодавця двом або більше особам, кожна з яких має власну самостійну трудову правосуб'єктність роботодавця

непохідного характеру. Попередньо визначившись із поняттям множинності осіб вже можна спробувати віднайти у трудо-правовій дійсності України елементи обсягу цього поняття.

Чинне трудове законодавство не передбачає так званої «зайомної праці». Дещо схоже передбачено ст. 39 Закону України «Про зайнятість населення» [7] – наймання працівників для подальшого виконання ними роботи в Україні в іншого роботодавця. Однак через відсутність необхідного додаткового регулювання (зокрема, критично необхідна Постанова КМУ [8] не набрала і навряд чи набере чинності) ці норми ніколи реально не діяли. Тому найочевидніший варіант множинності – «зайомна праця» або її аналоги – наразі відсутній в Україні.

Однак приклади множинності знаходимо у диференційованому регулюванні трудових відносин. Так, наприклад, у трудових відносинах керівників закладів освіти множинними роботодавцями виступає сам заклад освіти та його засновник. Зокрема, саме засновник призначає керівника закладу освіти (ст. 2 ст. 26 Закону України «Про освіту» [9]). Множинності не виникає лише у випадках, коли заклад освіти має організаційно-правову форму господарського товариства, за якої збори засновників (учасників) є органами управління товариства (а отже їх трудова правосуб'єктність є похідною від правосуб'єктності).

Аналогічне спостерігається у трудових правовідносинах керівників державних підприємств, яких призначають суб'єкти управління об'єктами державної власності (ст.ст. 5, 6 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» [10]). Комісія з питань вищого корпусу державної служби проводить конкурс на зайняття посад державної служби категорії «А» та здійснює дисциплінарні провадження щодо державних службовців, які займають посади державної служби категорії «А» (п. 2 ч. 1 ст. 15 Закону України «Про державну службу» [11]).

Відповідний орган, що здійснює дисциплінарне провадження (буквальна назва органу відповідно до закону; до реформи – «Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів») здійснює добір кандидатів на посаду прокурора (статті 29–34 Закону України «Про прокуратуру» [12]), здійснює дисциплінарне провадження щодо прокурора та накладає дисциплінарні стягнення (статті 43–49 Закону України «Про прокуратуру»). Відповідні норми почнуть діяти з 1 вересня 2021 року. Разову атестацію прокурорів відповідно до Прикінцевих і перехідних положень Закону України від 19.09.2019 № 113-IX [13] також здійснювали кадрові комісії – органи, визнані самостійними суб'єктами принаймні практикою адміністративного судочинства.

Таким чином, у трудо-правовій дійсності сучасної України віднайдено конкретні приклади множинності осіб на стороні роботодавця. За класифікацією М.М. Харітонова, всі виявлені випадки множинності є «розщепленою множинністю», оскільки полягають у віднесенні до повноважень інших, ніж «основний» роботодавець, суб'єктів таких

повноважень роботодавця як добір працівників, укладення трудового договору, притягнення до дисциплінарної відповідальності.

Список використаної літератури:

1. Харитонов М.М. Множественность лиц на стороне работодателя: предпосылки появления и пути правового регулирования. *Трудовое право*. 2010. № 3. С. 67–73.
2. Харитонов М.М. Множественность лиц на стороне работодателя : автореф. дисс. ... канд. юрид. наук : 12.00.05. Санкт-Петербург, 2010. 28 с.
3. Харитонов М.М. Множественность лиц на стороне работодателя: научно-практическое пособие. Москва: Юстицинформ, 2011. 144 с.
4. Хаваяшхов А.А. Множественность лиц на стороне работодателя: сравнительно-правовой анализ : дисс. ... канд. юрид. наук : 12.00.05. Москва, 2015. 152 с.
5. Пшеничков С.В. Правовое регулирование труда работников, направляемых работодателем к другим физическим или юридическим лицам : автореф. дисс. ... канд. юрид. наук : 12.00.05. Москва, 2015. 31 с.
6. Новикова Ю.А. Особая правосубъектность в трудовом праве : автореф. дисс. ... канд. юрид. наук : 12.00.05. Москва, 2012. 26 с.
7. Про зайнятість населення : Закон України від 05.07.2012 № 5067-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>
8. Про затвердження Порядку видачі дозволу на наймання працівників для подальшого виконання ними роботи в Україні в іншого роботодавця : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.05.2013 № 359. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/359-2013-%D0%BF>
9. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
10. Про управління об'єктами державної власності : Закон України від 21.09.2006 № 185-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16>
11. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
12. Про прокуратуру : Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
13. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури : Закон України від 19.09.2019 № 113-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/113-20>